

Protestanttiset yhteisöt ja kristillisperäiset liikkeet

Protestanttisten yhteisöjen yhteisiä piirteitä

Protestanttisia yhteisöjä on kymmenen: Adventismi, anglikaaniset kirkot, Baptismi, Helluntailaisuus, Kvekaarit, Luterilaisuus, Metodismi, Pelastusarmeija, Unitaarit ja universalistit ja vapaakirkollisuus. Näitä kaikkia protestanttisia haarautumia yhdistää muun muassa kristinusko, uskonpuhdistus, luostarittomuus sekä paavittomuus. Uskonnot ovat myös vapaamuotoisempia kuin muut maailman uskonnot. Jumalanpalveluksissa luetaan usein raamattua, lauletaan virsiä ja rukoillaan. Protestanttisissa yhteisöissä myös korostetaan henkilökohtaista uskoa Jeesukseen.

Euroopassa syntyneet protestanttiset yhteisöt

Euroopassa on syntynyt monia protestanttisia yhteisöjä. Baptismi syntyi Sveitsissä 1500-luvulla. Baptistit kastavat ihmisiä vasta uskoontulon jälkeen. Sana baptismi on kreikan kieltä ja tarkoittaa kastetta. Yhteisö tunnetaan voimakkaista evankelioimistapahtumistaan, joissa kuulijoita kutsutaan tekemään oma uskonratkaisu.

Metodismi syntyi Englannissa 1700-luvulla, kun anglikaaninen kirkko uudistui. Yhteisö harjoittaa uskonelämää järjestelmällisesti, minkä tavoitteena on pyrkimys kohti synnittömyyttä. Metodismi hyväksyy lapsen kastamisen, toisin kuin moni muu protestanttinen yhteisö. Sana metodismi tulee englanninkielisestä sanasta 'method'.

Pelastusarmeija syntyi myös Englannissa vuonna 1878, kun sen perusti metodistit. Pelastusarmeijan tunnuslause on "soppaa, saippuaa, sielunhoitoa". Pelastusarmeija tekee sosiaalista ja hengellistä työtä, varsinkin huono-osaisten kanssa. Pelastusarmeija järjestää muun muassa kirpputoreja, yömajoja ja ruoka-avustuksia. Pelastusarmeija toimii noin 110 maassa.

Vapaakirkko syntyi myös Englannissa vuonna 1600-luvulla. Vapaakirkko pitää uskovien yhteisöä tärkeänä. Yhteisö on täysin itsenäinen ja riippumaton valtiosta ja kirkkokunnista. Vapaakirkko tekee mm. lähetystyötä ja sosiaalista työtä. Vapaakirkkoon kuuluu maailmassa noin 10 miljoonaa ihmistä.

Yhdysvalloissa syntyneet protestanttiset yhteisöt

Adventismi syntyi vuonna 1844 ja sen perusti William Miller. Adventismi korostaa Jeesuksen toista tulemistä. Adventismin mukaan Jumala on koko maailman hallitsija. Osa Adventisteista viettää sapattia. Ihmisen on myös pidettävä huolta omasta kehostaan, koska se on Pyhän Hengen temppeli. Adventistit suosivat kasvisruokaa ja eivät käytä nautintoaineita. Heillä on omia kouluja, elintarviketehtaita, sairaaloita ja hoitolaitoksia. Adventisteja on maailmassa noin 14 miljoonaa.

Helluntaiherätys syntyi, kun vuonna 1906 tapahtui maanjäristys, joka sai ihmiset pohtimaan omaa hengellistä elämäänsä. Yhteisön nimi tulee Pyhän Hengen toiminnasta ensimmäisenä helluntaipäivänä. Kun ihminen tuntee Pyhän Hengen läsnäolon, seurauksena on karisma eli armolahja. Karisma voi olla esim. yhteisessä rukoushetkessä tapahtuvaa kielillä puhumista. Kielillä puhuminen on mm. lyhyttävistä, nopeaa puhetta. Helluntaiseurakuntalaisia on maailmassa lähes 200 miljoonaa.

Kristillisperäiset liikkeet

Jehovan todistajat korostavat Kristuksen paluuta ja Jehovan valtakunnan syntymistä. Liikkeen perusti Charles Russell 1800-luvulla. Jehovan todistajien raamatussa Jumalan nimi on Jehova. Kasteen jälkeen uskova tekee lähetystyötä ovelta ovelle. Jehovan todistajien jumalanpalvelus- ja toimintatila on valtakunnansali. He eivät hyväksy äänestämistä, asepalvelusta, veriruokia tai verisiirtoa. Liikkeen mukaan maailmassa hallitsevat Jehova ja Saatana, kunnes tapahtuu Harmageddonin taistelu. Taistelun jälkeen Kristus hallitsee maailmaa 1000 vuotta. Sen jälkeen tuhotaan kaikki, jotka eivät ole uskovia, ja perustetaan rauhan valtakunta. Mormonikirkko syntyi Yhdysvalloissa 1800-luvulla, kun metodistiperheen poika sai uskonnollisen näyn, jossa enkeli opasti häntä löytämään maasta kultalevyjä, joihin oli kirjoitettu Mormonin kirja. Kaikkien mormonimiesten velvollisuus on tehdä lähetystyötä. Maailmassa on jopa 9 miljoonaa mormonia.